

Zkušenost s výcvikem Point-of-Care ultrazvukového vyšetření srdce ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové

Petr Grenar¹, Jiří Nový^{1,2}, Karel Mědílek², Martin Ják^{1,3}

¹Klinika urgentní medicíny, Fakultní nemocnice Hradec Králové

²I. interní kardiologická klinika, Fakultní nemocnice Hradec Králové

³Katedra vojenského vnitřního lékařství a vojenské hygieny, Fakulta vojenského zdravotnictví, Univerzita obrany, Hradec Králové

Emergentní echokardiografie je reprodučibilní metodou průkazně přinášející důležité klinické informace do procesu prvotního vyšetření akutních kardiovaskulárních onemocnění. Jako stěžejní bod při zavádění emergentní echokardiografie prováděné lékaři bez kardiologické atestace vnímáme otázku standardizace vyšetření, systematickosti vzdělávání a stanovení kompetencí. Následující sdělení informuje o zkušenostech s probíhajícím vzdělávacím programem ve Fakultní nemocnici Hradec Králové.

Klíčová slova: ultrasonografie, echokardiografie, urgentní medicína, vnitřní lékařství.

The current training for non-echocardiographers in University Hospital Hradec Králové

Emergency echocardiography is a reproducible method providing clinically significant information during the process of primary assessment of the acute cardiovascular diseases. The main aim of the course is implementation of the emergency echocardiography by non-cardiologist is the standardization of the procedure, structured training system and agreement on the competences. The article summaries the current training for non-echocardiographers in University Hospital Hradec Králové.

Key words: ultrasonography, echocardiography, emergency medicine, internal medicine.

Úvod

Echokardiografie je standardní vyšetřovací metodou, která je díky stále rostoucí dostupnosti kvalitních ultrazvukových přístrojů prováděna lékaři různých specializací. Ve srovnání s komplexním echokardiografickým vyšetřením prováděným specialistou se jedná zpravidla o limitované vyšetření, jehož hlavní přínos spočívá v bezprostředním zasazení ultrazvukového nálezu do klinického kontextu a přímém ovlivnění terapeutického postupu u lůžka nemocného (1–11). Obecně je takto limitované ultrazvukové vyšetření označováno jako POCUS (point-of-care ultrasound). Přes stoupající důležitost a předpokládaný benefit UZ vyšetření neexistuje k datu vydání tohoto textu ucelený a všeobecně přijímaný konsenzus ohledně požadovaného rozsahu vyšetření, a z toho plyne absence šíře uznávané koncepce výuky cíle-

ného ultrazvukového vyšetření srdce (1, 2, 12). V doporučení americké společnosti pro echokardiografii z roku 2020 je cílené ultrazvukové vyšetření srdce podle rozsahu provedeného vyšetření děleno na UAPE (ultrasound associated physical examination), kardiální POCUS neboli FOCUS (focused cardiac ultrasound) a CCE (critical care echocardiography), viz tabulka 1 (1, 13, 14). Vymezení těchto termínů je zásadní pro stanovení přístupu k výuce cíleného ultrazvukového vyšetření srdce – jeho rozsahu a očekávaného výstupu – který by byl univerzální pro použití napříč různými odbornostmi (vnitřní lékařství, urgentní medicína, intenzivní medicína, anesteziologie atd.). Závěry cíleného ultrazvukového vyšetření srdce je nutno vždy hodnotit v rámci komplexního vyšetření s vědomím možné chybné interpretace při známých limitacích této metody (časová tíseň, omezená vyšetřitelnost pacienta,